

Budapestre vonatkozó újságcikkek

Osztályozás

Tárgy

308

Hely

Idő

"194"

Személy

Helvszám

Szerző:

Cím: *Az egykori Budapestből...*

Forrás:

Délvidéki Magyarország

Szabadka

1942 VIII. 14.

(Hely)

(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Oldal)

Az egykori Budapestből...

Egyre halványul az egykori Budapest romantikája: kartellbe tömörülnek a megmaradt vergültek, egy rövid időre újra megjelentek a komfortáblék

Budapest, augusztus

Szeptember hetében hatalmas vendégjárás lesz Budapesten, a vidék jön Pestre felfrissíteni emlékeit a múltból. A visszatért országrészek kisközségeiből is lesznek vendégek, akik vallami-kor már jártak itt ifjkorukban és most újra eljönnek, hogy találkozzanak emlékeikkel. Nagy lesz azonban családásuk Pestreérkezéskor, nemcsak azoknak, akik a múlt háborút megelőző években jártak itt utoljára, hanem még azok is nagyot néznek majd, akik a kilencszázhuszas évek táján látogatták Budapestet. Nagyon sokat változott a világ errefelé, a fejlődésben hatalmasat lendült főváros elseperő utjából nagyon sok elavult és lemaradt dolgokat, ittmaradt emléket a rohanó kor mellett.

A békevilág holdvilágos, romantikus estéit nem lehetett másként elképzelni, mint konflison. Ezrével szaladgáltak Budapesten a jó öreg komfortáblék, kívén-hedt gebék húzták a noébánkaszerű alkotmányt és kegyetlenül zörgött az akkor még »gumirádli« helyett vasabroncs-csal ellátott fiákkerkerék. De mit zavart ez az akkori nyugalmon, akkor még keményebb idegekkel volt felvértezve a béke embere, nem voltak ellátási gon-

dok hanem bőség és nyugalom volt az egész vonalon. De multak aztán amilyenár is idők s ezzel együtt a jóideje »megrögzött« nyugalom is, az emberek idegesekké, mozgékonyakká váltak. Rájöttek, hogy szörnyű módon zörögnek a macskakövekkel kirakott utcákon a vasabroncsu kerekek, erre kicserélték a vasabroncsokat gumirádlúkkal, de az utakat is megjavították sima aszfalttal. Aztán már nem a zörgés volt a baj, hanem lassuvá vált a fiákkerozás, mindenki gyorsabban akart mozogni, mert közelgett az új idők szele és ez mozgás-

ba hozott mindent, kezdtek megjelenni az autótaxik és ezek mindjobban kiszorították a lassu mozgású lófogatu kocsikat. A villamosjáratok is meggyorsultak és az iramon lehetett először észrevenni, hogy új korhoz érkezünk. Mindgyéribben mutatkoztak a konflisok és mind mélyebben lógatták fejüket az öreg fiákkeres »remondák«, amelyeket annyiszor megénekelt a pesti utca. Végül már csak a vicc kedvéért kerekedett végig a a pesti éjszakán egy-egy vidámabbra hangolt vendég hangos derültséget kelteve. Aztán végül nem maradt belőlük csak mutatónak egy, de az új háborút meg-

előző évben aztán ez az egy is eltűnt a pesti utakról

Most a hadianyaggazdálkodás megszorította a taxijáratokat és ez újra feltámasztott egypár fiákkeret, de ezek már nem a régiiek, ezek nem ismerik a romantikát, mert egy-egy rövid utért olyan borsos árat követelnek, hogy ezzel elmegy minden romantikus »érzése« a fiákkerozni akarónak. A konflisok tehát feltámadtak rövid időre és csekélyszámban, de annál kihalóbb a másik békevilágot jelentő romantika, a verklí. Hajdanában már szombaton délután elkezdtek nyekeregni a kintornák és házról-házra járva terjesztették az édesbus mellődiákat és szórakoztatták nemcsak a külteleket, hanem a belvárost is. Ezek a kétkeresű hangszekrények éppugy hozzátartoztak Budapest színteltájához, mint a fiákkerék, nem lehetett elképzelni hétvégeket verkliszó nélkül. Annnyira elterjedt és megszokott hangszer volt a kintorna a fővárosban, hogy nem egy külteleki esküvő verkliszóval nyult bele a másnapreggelbe. Ezeket a hangszerszámokat nem gyártották Magyarországon hanem Olaszország szállította, itt csak a dallhengerek készültek. méghoz-

za igen tokeletes formában és azonnyomban, ha egy dal népszerűsége tett szert. Valamikor 500 kintornája volt Budapestenek, ma mindössze 87-en működnek, de ezek is szükösen. Küzdenek az újvilág romboló zenéjével, a dzsesszével, de nem bírnak vele megbirkózni, a mai fiatalság nem érti meg a múlt idők andalító muzsikáját, néki rángatózó, tam-tamos, dobpergő hangkeverék kell, ezt

pedig a verklí nem tudja intonálni, vagy ha meg is kísérli, nem jön az olyan jó ki a sípládából, mint a békevilág sláger-hogy: »Látta-e már Budapeste éjjele... Ez a halódás nagy gondot okoz a pesti verkliseknek, akiknek legnagyobb része rokkantakból áll. Most, hogy megkisérelték még egyszer visszahódítani a hangláda részére a közönséget, kartellbe tömörültek, megalkotották a Budapesti Kintornások Egyesületét és kerületekre osztották föl egymásközt a fővárost és így indulnak újra »hódító« körutjukra. Hogy az eredmény milyen lesz, még nem tudni, sok minden közrejátszhat a siker érdekében: a közhangulat, szép ősz, de nem utolsósorban egy jó sláger, amit már találta is és ez mind sürribben felhangzik egy-egy nagy pesti bérkaszánya udvarán, hogy »Valahol Oroszországban...« Ennek nyomán sűrűn hull a papírba csomagolt aprópénz az udvar kövére és talán mégiscsak sikerül...

A harmadik békére emlékeztető emlék a városligeti Vurstli, szinténihalódik. Megvannak számlálva napjai a mutatványos térnek, ahová oly nagyon szívesen járt valamikor felnőt, gyerekek egyaránt. Megtalált itt minden szórakozási lehetőséget délutánonként: a kirándult népes család, akadt itt az apróbb gyerekeknek is öröm éppugy, mint a felnötteknek, volt paprikajancsi színház, majomszínház, körhinta, barlangvasut és ugyancsak a komolyabb szórakozást nyújtó nagyszínház, nagycirkusz és a nyereménytárgyakat osztó céllövölde. A terjeszkedő főváros utbanlévőnek találja most a városligeti mutatványos részt és ezért 1944-re felmondott a szórakoztató bódéknak. Készülődnek tehát a régi béke